

MAJLIS PENGHORMATAN DAN PERPISAHAN ANJURAN UMNO UNTUK YANG AMAT
BERBAHAGIA TUN HUSSEIN
DEWAN NIRWANA, HOTEL HILTON, KUALA LUMPUR,

22 JANUARI 1982

Yang Teramat Mulia Tengku Abdul Rahman Putra Al-Haj dan Tun Sharifah Rodiah;
Yang Amat Berbahagia Tun Hussein Onn dan Toh Puan Suhailah;
Yang Amat Berbahagia Tun Haji Sardon Jubir dan Toh Puan;
Yang Berhormat-Yang Berhormat Menteri-Menteri dan Timbalan-Timbalan Menteri;
Yang Amat Berhormat Menteri-Menteri Besar dan Ketua-Ketua Menteri;
Ketua-Ketua Parti-Parti Komponen Barisan Nasional;
Yang Berhormat-Yang Berhormat;
Dif-dif Kehormat;

Tuan-tuan dan Puan-puan sekalian.

Assalamu'alaikum warahmatullahi wabarakatuh.

Terlebih dahulu saya mengucapkan setinggi-tinggi terima kasih kepada tetamu yang kita raikan pada malam ini, iaitu Yang Amat Berbahagia Tun Hussein Onn dan Toh Puan Suhailah, yang telah sudi menerima jemputan dan melapangkan masa untuk menghadiri Majlis penghormatan dan perpisahan anjuran UMNO ini. Saya juga mengalu-alukan kehadiran hadirin sekalian, terutama yang Teramat Mulia Tunku Abdul Rahman dan Yang Amat Berbahagia Tun Sardon untuk bersama-sama meraikan Yang Amat Berbahagia Tun Hussein Onn sebagai tanda penghormatan dan penghargaan kita semua terhadap sumbangan dan jasa-jasa beliau kepada Parti dan negara.

2. Sebenarnya UMNO telah bercadang untuk mengadakan Majlis ini sebaik-baik sahaja Yang Amat Berbahagia Tun Hussein meletakkan jawatan sebagai Presiden Parti dan juga sebagai Perdana Menteri pada pertengahan tahun yang lalu. Cadangan ini terpaksa ditangguh memandangkan bahawa Yang Amat Berbahagia Tun memerlukan masa untuk berihat sebagai pesara politik walaupun ini adalah satu perkara yang tak mungkin bagi sesiapa kerana sekali mencebur diri di dalam politik tak mungkin ia boleh memisahkan diri daripadanya. Namun demikian kita menghormati kehendak Tun dan kita telah menundakan cadangan kita untuk mengadakan Majlis penghormatan ini hingga ke suatu masa yang lebih sesuai.

3. Yang Amat Berbahagia Tun, sebagaimana yang tuan-tuan dan puan-puan maklum, merupakan seorang tokoh yang dapat dikatakan "shy" dan "retiring" yang tidak begitu gemar dengan sambutan yang meriah baginya. Malahan ketika beliau meletakkan jawatan beliau telah cuba mengelak daripada keadaan di mana semua pihak bertalu-talu mengadakan majlis-majlis perpisahan dan penghormatan baginya. Itulah sebabnya Majlis kita telah ditangguhkan, iaitu supaya Tun mendapat rihat yang cukup sebelum Majlis ini diadakan.

Tuan-tuan dan puan-puan,

4. Menghormati pendapat Yang Amat Berbahagia Tun Hussein sendiri, kita telah cuba tidak mengganggu beliau semasa beliau bersara. Kita sedar bahawa persaraannya disebabkan bukan sahaja oleh kesihatannya yang terganggu tetapi juga kerana beban kerja sebagai Perdana Menteri adalah berat. Adalah wajar bagi beliau berihat secukup-cukupnya supaya dapat memulihkan semula tenaga dan kesihatannya.

5. Tetapi sebagai seorang doktor saya membuat diagnosis dari jauh bahawa Tun sudah pun pulih dan beliau telah pun mendapat rihat yang cukup. Oleh itu saya berpendapat bahawa adalah elok sekali jika Tun bergiat semula dan memberi khidmatnya kepada masyarakat. Negara kita pesat membangun. Masyarakat masih memerlukan tenaga dan fikiran Tun. Malangnya kita tidak mempunyai begitu ramai orang-orang yang berpengalaman dalam urusan pentadbiran dan pemikiran. Dalam keadaan ini, perceburan Tun sekali lagi di dalam "public service" amatlah dialu-alukan jika Tun bersetuju. Saya telah pun membuat cadangan ini kepada Tun dan saya harap Yang Amat Berbahagia Tun bersetuju dengan syur saya itu. Tujuannya bukanlah untuk membebankan Tun dengan kerja sehingga mengganggu kesihatan. Saya yakin bahawa kerja dapat disusun supaya tidak terlalu berat tetapi sebaliknya masih berkesan. Saya berharap Yang Amat Berbahagia Tun sudi menimbang cadangan yang telah dibuat oleh saya. Sekali lagi sebagai doktor saya tahu bahawa orang yang biasa bekerja, seperti Tun Hussein telah bekerja akan berasa terganggu dan tidak senang jika tidak ada kerja harian yang hendak dibuat.

6. Di antara hadirin pada malam ini terdapat ramai sahabat taulan yang erat kepada Yang Amat Berbahagia Tun. Saya yakin bahawa kehadiran mereka serta kehadiran wakil semua lapisan Parti dan juga wakil-wakil parti-parti komponen Barisan Nasional akan mengingatkan kembali Tun kepada kenangan-kenangan manis di dalam perjuangan dan khidmat beliau.

7. Majlis kita pada malam ini bukan sahaja dihadiri oleh pemimpin-pemimpin UMNO yang memegang jawatan di dalam parti ataupun Kerajaan di waktu kini atau di masa-masa yang lepas. Yang lebih penting, pada malam ini setiap Bahagian UMNO diwakili oleh beberapa orang ahli. Ini bukan sahaja sebagai tanda penghormatan dan sanjungan keseluruhan Parti kepada Yang Amat Berbahagia Tun tetapi juga sebagai tanda perpaduan Parti. UMNO berkesan kerana perpaduan dan kerana hormat dan taat yang ditunjuk oleh semua ahli-ahlinya kepada kepimpinan sama ada kepimpinan lama mahupun yang baru.

8. Yang Amat Berbahagia Tun telah melalui berbagai-bagai liku hidup dan rintangan di dalam politik negara. Ketika beliau meletakkan jawatan berbagai liputan telah dibuat mengenai sejarah hidup dan sumbangan beliau. Walaupun demikian masih banyak yang belum pernah di perkatakan. Saya yakin semuanya akan dirakam dan diperkenalkan dalam tulisan sejarah negara. Tetapi buat malam ini yang ingin saya sebutkan sebagai tanda kasih-sayang dan penghargaan ialah jasa-jasa dan sumbangan-sumbangan Yang Amat Berbahagia Tun kepada Parti dan negara. Kita akan sentiasa mengingati Tun sebagai seorang negarawan yang jaguh dalam mendukung dan memegang kuat kepada prinsip. Oleh kerana pegangan inilah maka Parti telah dapat mengatasi segala krisis Parti dan Kerajaan yang berlaku semasa Tun memimpinnya. Bahawa pegangan kepada prinsip ini dihormati oleh rakyat menjadi nyata apabila dalam Pilihanraya 1978 Barisan Nasional telah mencapai kemenangan yang luar biasa. Sebenarnya selain dari kemenangan Parti Perikatan dalam pilihanraya pertama pada tahun 1955, kemenangan pada tahun 1978 di bawah kepimpinan Tun Hussein ialah yang terbaik sekali bagi Barisan Nasional yang mewarisi tempat Perikatan.

9. Kita meraikan Tun Hussein malam ini terutamanya kerana penglibatan beliau dengan UMNO, iaitu satu penglibatan politik yang begitu lama. Tun Hussein menyertai UMNO di waktu ianya ditubuhkan, iaitu di waktu ayahnya, Allahyarham Dato Onn giat menubuh UMNO dalam tahun 1946. Walaupun hari ini kita meraikan Tun Hussein kita tidak lupa jasa ayahnya, Allahyarham Dato Onn Jaafar kepada UMNO dan kepada negara. Penggembelingen semangat dan tenaga Melayu telah diasaskan oleh Allahyarham Dato Onn. Semangat ini jugalah yang dipupuk oleh Yang Teramat Mulia Tunku Abdul Rahman Putra sehingga tercapainya Kemerdekaan bagi kita.

10. Kita tidak syak bahawa penglibatan Tun Hussein dengan politik dan UMNO pada mula-mulanya adalah didorong oleh Allahyarham Dato Onn. Kemudian Dato Onn dan Tun Hussein telah terpisah dari UMNO. Tetapi kita bernasib baik kerana kemudiannya

Allahyarham Tun Razak telah berjaya memujuk Tun Hussein supaya balik kepada UMNO.

11. Ini semuanya adalah sejarah, sejarah bagi Tun Hussein, sejarah bagi UMNO dan sejarah bagi Malaysia. Kita kenangkan sejarah kerana kita harus tahu dari mana kita datang untuk mengetahui ke arah mana kita akan tuju. Dalam sejarah UMNO memang ada pergolakan kerana pertukaran pemimpin tetapi umumnya tabiat UMNO ialah merapatkan semula barisan setelah pemilihan dibuat. Peralihan kepimpinan selepas kehilangan Allahyarham Tun Razak berjalan secara tradisi tetapi memang berlaku pergolakan yang besar selepas itu. Walaupun demikian UMNO terus kuat dan tidak berpecah seperti yang ditakuti. Kepimpinan Tun Hussein pada ketika itu adalah kritikal tetapi kepimpinannya dapat mengatasi ancaman yang dihadapi oleh UMNO. UMNO bukan sahaja selamat daripada bahaya perpecahan tetapi menjadi lebih kukuh sehingga tercapai kemenangan yang luar biasa dalam tahun 1978.

12. Sebagai Timbalan, iaitu "subordinate" yang pertama kepada Yang Amat Berbahagia Tun Hussein saya ingin sebutkan sedikit di sini tentang pengalaman saya. Yang pertama ialah tentang pegangan kepada keadilan atau "sense of fairness" yang ada pada beliau yang tidak dapat menerima apa-apa pemilihan yang berasaskan kepada "pilih-kasih". Walaupun saya kenal Kapten Hussein dari jauh semasa beliau menjadi Ketua Pemuda UMNO dalam tahun 1947 atau 1948, namun demikian saya tidak pernah berdamping rapat dengan beliau. Tetapi beliau sanggup membuat pilihan Timbalan Perdana Menteri dengan tidak mengambil kira perhubungan yang biasanya boleh mempengaruhi pemilihan seperti itu. Saya bernasib baik kerana adanya sifat ini kepada Tun Hussein. Kita tahu ramai yang mengecam amalan pilih kasih, tetapi jika terdapat peluang, semua akan mengambil kesempatan dari pertalian kekeluargaan atau persahabatan.

13. Bekerja dengan Tun Hussein adalah mudah kerana umumnya beliau tidak suka campurtangan dalam urusan "subordinate" beliau. Tiap-tiap seorang yang dipilih untuk apa-apa jawatan dikehendaki merancang dan menjalankan tugas secara tersendiri. Cuma jika ada masalah baharulah dikehendaki merujuk kepada beliau. Cara ini mungkin tidak digemari oleh orang-orang yang suka bergantung kepada "superior," tetapi bagi saya, cara ini adalah amat sesuai untuk bekerja. Namun demikian jika ada panduan yang diperlukan saya mudah sahaja pada jam 1.30 pagi.

14. Sesiapa yang bekerja dengan Tun Hussein tentu sedar tentang sikap beliau yang memberi kebebasan yang penuh kepada kakitangan. Jika ada kakitangan yang tidak begitu senang dengan

cara ini, kesalahan adalah pada diri mereka sendiri kerana ujian yang terbaik sekali ialah ujian melalui pengalaman. Bagi saya sepanjang masa saya berkhidmat di bawah Tun Hussein adalah satu pengalaman yang amat berguna kerana beliau memberi kebebasan bertindak atau "free-hand" kepada saya dalam menyelesaikan urusan yang telah dipertanggungjawabkan kepada saya. Walaupun ini bukanlah majlis saya, saya ingin merakamkan penghargaan dan terima kasih saya kepada Yang Amat Berbahagia Tun Hussein kerana panduan dan pimpinannya kepada saya.

15. Majlis pada malam ini, selain daripada merakamkan penghargaan terhadap jasa-jasa dan sumbangan Yang Amat Berbahagia Tun Hussein, juga menjadi simbol perpaduan dalam UMNO dan dalam Barisan Nasional. Ketika kita berada bersama-sama dengan pemimpin-pemimpin yang membawa negara kita melalui liku-liku sejarah hinggalah ke hari ini kita dapat menginsafi bagaimana pentingnya faktor perpaduan di dalam apa jua kejayaan dan pencapaian kita setakat ini. Kita juga harus menginsafi bagaimana masalah memelihara perpaduan di dalam negara yang mempunyai masyarakat majmuk seperti kita adalah sama seperti menatang minyak yang penuh.

16. Soal perpaduan akan terus menjadi faktor utama bagi masa depan kita. Pada malam ini, dengan kehadiran Yang Amat Berbahagia Tun yang sering kali menegaskan kepentingan perpaduan, kita harus menjadikan malam perpisahan ini sebagai Majlis untuk mengingati semula amanah-amanah Yang Amat Berbahagia Tun mengenai perpaduan.

17. Perpaduan yang menjadi hasrat dan matlamat kita hanya boleh dicapai dengan usaha dan keinsafan di kalangan semua golongan dan lapisan masyarakat. Dalam usaha kita mengukuhkan perpaduan kita harus ingat kita mempunyai musuh yang sentiasa mencari jalan untuk memecah-belahkan kita. Musuh kita ini tidak jemu mencari isu yang boleh timbul salah faham antara kita sesama sendiri. Jika kita latah, terutama jika melatah di khalayak ramai maka isu yang mudah diselesaikan akan menjadi begitu "rigid" kerana pendirian masing-masing sudah diketahui umum sehingga tak mungkin penyelesaian dapat dibuat. Yang Amat Berbahagia Tun yang terkenal sebagai seorang yang tidak mudah latah dan selalu mengambil masa yang panjang untuk meneliti sesuatu isu itu dengan sehalus-halusnya sepatutnyalah menjadi contoh kepada kita semua. Kejayaan Tun Hussein sebagai pemimpin Barisan Nasional ialah kerana beliau selalu tenang atau selalu "keep his cool" dalam semua peristiwa. Akhirnya dengan pengertian yang mendalam beliau dapat memberi keputusan yang boleh diterima oleh semua pihak. Saya rujukkan sifat ini bukan

sahaja kepada UMNO tetapi juga kepada parti-parti yang lain di dalam Barisan Nasional. Janganlah kerana nila setitik rosak susu sebelanga.

Tuan-tuan dan puan-puan sekalian.

18. Majlis ini telah dianjurkan dengan usaha dan kerjasama berbagai pihak dan orang-orang perseorangan. Saya mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan terima kasih kepada Jawatankuasa Penganjur Majlis ini, terutama sekali Pengerusinya Yang Berhormat Datuk Mohamed Rahmat, yang telah berusaha bersungguh-sungguh untuk menjayakan Majlis ini. Saya harap Majlis yang tidak sepertinya ini akan mencapai tujuannya sebagai rakaman penghormatan dan penghargaan terhadap jasa dan sumbangan Yang Amat Berbahagia Tun.

19. Saya bagi pihak Majlis Tertinggi UMNO dan sekalian ahli UMNO mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih kepada Yang Amat Berbahagia Tun Hussein Onn, bekas Presiden UMNO, di atas segala jasa beliau kepada Parti dan negara. Saya juga mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan selamat berpisah dan selamat bersara kepada Yang Amat Berbahagia Tun.

Wassalamu'alaikum warahmatullahi wabarakatuh.